

TĖVŲ PAGALBA LAVINANT PRADINUKO DĖMESĮ

Sunkumai sukaupti dėmesį dažnai išryškėja vaikui pradėjus lankyti mokyklą, kai reikia atlikti konkrečias užduotis. Nedėmesingi vaikai neretai neišgirsta užduoties sąlygos ar įvelia nedėmesingumo klaidų. Gavus blogą įvertinimą krenta vaiko pasitikėjimas savo jėgomis, savivertė, bijoma patirti nesėkmę, atsisakoma patinkančių veiklų, galop prarandama mokymosi motyvacija.

Gebėjimas išlaikyti dėmesį reikalingas mokantis įvairių dalykų: skaitant, stengiantis įsiminti, skaičiuojant ir pan..

Vaiko dėmesį galima lavinti įvairiais būdais, taikant žaidimus ir pratimus. Tėvai galėtų padėti vaikams lavinti dėmesį, išnaudodami laisvas minutes, reklamines TV pauzes, pasivaikščiojimus gamtoje, išvykas automobiliu ir pan. Tėvai turėtų stengtis lavinti vaiko dėmesį grojant muzikai, miesto triukšme, namų bruzdesy, kad vaikas mokytųsi susikaupti, atsiribodamas nuo aplinkios trukdžių. Mokykite vaiką, kad vienu metu geriausia žaisti vieną žaidimą, jog klausantis reikia žiūrėti į žmogų, kad ruošdamas pamokas nesinaudotų telefonu ir pan.

Dėmesį lavina įvairūs žaidimai, kuriems reikalinga dėmesio koncentracija, gebėjimas įsiminti, taisyklių laikymasis. Stenkitės sukurti situacijas, kuriose vaikas galėtų patirti sėkmę, būtų motyvuotas ir stengtųsi užbaigti pradėtas veiklas. Galite pasinaudoti žemiau lentelėse pateiktais žaidimais arba naudokite turimus stalo žaidimus, savo ar vaikų sugalvotus žaidimus.

<p align="center">KAS PALIES...?</p> <p>Greitos reakcijos lavinimui</p>	<p align="center">KAS DINGO?</p> <p>Dėmesio koncentracijos ir regimosios atminties lavinimui</p>
<p>Tai aktyvus žaidimas visai šeimai. Žaidimo vadovas pateikia klausimą: „KAS GREIČIAUSIAI PALIES...“</p>	<p>Suieškokite 10-15 skirtingų daiktų (knyga, šaukštas, akmuo, telefonas, laikrodis ir kt.) ir padėkite juos ant stalo. Leiskite vaikams gerai apžiūrėti ir įvardinti, ką mato, tada paprašykite nususukti. Skubiai paslėpkite vieną daiktą, o likusius sukeiskite vietomis. Paprašykite vaikus atsisukti ir paklauskite „KAS DINGO?“. Pirmasis teisingai pasakęs įgauna teisę slėpti kitą daiktą.</p>
<p>kokį nors daiktą (kėdę, puodelį, telefoną, knygą ir pan.) arba daiktą, pasižyminti tam tikromis savybėmis (medinį, geležinį, raudoną, šlapią, šviečiantį, kvepiantį ir kt.).</p>	<p>Žaidimą galima žaisti atvirkščiai: kol visi nususukę, pridėkite 1 ar 2 naujus daiktus, o vėliau paklauskite „KAS ATSIRADO?“.</p>
<p>Greičiausiai palietęs stoja į vedančiojo vietą ir užduoda naują klausimą „Kas palies?...“</p>	<p>Galimas kitas žaidimo variantas „KAS PAS MANE PASIKEITĖ? Galima žaisti poroje: apžiūrėję vienas kitą, nususuka ir savo aprangoje kažką pakeičia. Atsigręžę turi rasti pasikeitimus.</p>

<p align="center">SUSKAIČIUOK!</p> <p>Dėmesio koncentracijos ir greitos reakcijos lavinimui</p>	<p align="center">ARITMETIKA APLINK MUS</p> <p>Dėmesio koncentracijos ir skaičiavimo įgūdžių stiprinimui</p>
<p>Vaikų paprašykite „Kas greičiau suskaičiuos, KIEK...“: laiptų nuo laukinių durų iki buto; langų priešais esančiame daugiabutyje; stalo įrankių stalčiuje; dviračio rato stipinų ir t.t.</p>	<p>Nemažai nenuoramų galima sutramdyti duodant intriguojančią užduotį: „Ar tu galėtum suskaičiuoti....?“</p>
<p>Šis žaidimas tinka tais atvejais, kai Jums prireikia ramybės ir tylos bent kelioms minutėms. Paprašykite vaiko suskaičiuoti: kiek pakelyje yra saldainių; kiek pupelių telpa stiklinėje; stebint pro langą, kiek žmonių juodais batais praėjo per 5 min?; kiek automobilių iš kiemo aikštelės išvažiavo per 5 minutes? kiek raidelių „K“ atverstame knygos puslapyje ir t.t.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kokia yra mūsų automobilio valstybinio numerio skaitmenų suma? (7+4+5); daugiabučio namo kiemo automobilių aikštelėje kiekvieno stovinčio automobilio numerių suma? 2. Kokia mūsų šeimos narių amžiaus suma (32+35+9+6)? 3. Kokia visų visų skaičių, kuriuos matai aplink save stovėdamas vietoje (laikrodis, automobiliai, kelio ženklai, namo numeriai ir kt.) suma?

<p style="text-align: center;">IŠ DAINOS ŽODŽIŲ NEIŠMESI, BET SUSKAIČIUOSI</p>	<p style="text-align: center;">BŪŪ IR MIAU</p>
<p>Dėmesio koncentracijos, girdimojo suvokimo lavinimui</p>	<p>Dėmesio koncentracijos lavinimui</p>
<p>Žaidimas labai tinka keliaujantiems automobiliu</p>	<p>Puikiai tinka automobiliu keliaujančiai šeimai</p>
<p>Klausydami dainų pabandykite drauge suskaičiuoti, kiek kartų paminėtas tam tikras dainos žodis, o vėliau palyginti, ar gavote tokį patį atsakymą.</p>	<p>Sutarkite, kad skaičiuosite iki 20 visi iš eilės, tik vietoj skaičių, kurie turi trejetą, reikės sakyti BŪŪ, o vietoje tų, kurie turi septynetą – MIAU. Tada ratu, pagal laikrodžio rodyklę, vardinkite po vieną skaičių (1, 2, BŪŪ, 4, 5, 6, MIAU...), kol kuris nors suklius ir iškris. Suskaičiavus iki 20, vėl pradėkite iš pradžių (tas, kuris užsimiršęs netyčia ištars 21, iš žaidimo iškris).</p>
<p>Pvz., M. Mikutavičiaus dainoje „<i>Aš tikrai myliu Lietuvą</i>“ - žodis „<i>myliu</i>“, S. Prūsaičio dainoje „<i>Vasara</i>“ - žodis „<i>vasara</i>“ .</p>	<p>Daugiausiai laimėjimų pelnęs šeimos atstovas gali būti ypatingai pasveikintas.</p>

<p style="text-align: center;">FILMO EKSPERTAI</p>
<p>Dėmesio sukaupimo, pastabumo, kūrybiškumo, kalbinių gebėjimų lavinimui</p>
<p>Paieškos laukelyje įrašykite <i>PIXAR short films</i> ir išsirinkite 4-6 min. trukmės patikusį filmuką. Prieš peržiūrą įspėkite vaikus, kad filmą žiūrėsite neįprastai, kadangi reikės būti labai atidiems ir įsiminti menkiausias detales (veikėjo akių/rūbų spalvą ir pan.). Filmą stabdykite kas 15-25 s. ir vaikams užduokite klausimus, raginančius išsakyti savo nuomonę apie vykstančius įvykius.</p>
<p>Vaikai turėtų atsakyti kaip tikri filmo ekspertai pilnais sakiniais: „Aš manau ...“, „Kaip ir Tomas, aš galvoju, kad...“ „Aš įsitikinusi, kad dabar bus...“ ir pan. Po filmo Jūs arba vaikai vieni kitiems užduokite pastabumą tikrinančius klausimus.</p>
<p>Svarbu, kad atsakymas nebūtų sumenkinamas, kaip netinkamas ar neteisingas. Atsakę į klausimus, filmą peržiūrėkite dar kartą. Kiekvienas galės įsitikinti, kurio atsakymas buvo teisingas, o kurio ne.</p>

Žaidimų variantų yra daug, todėl jie tinka bet kur ir bet kada, už pastangas vaiką galite pamaloninti siurprizu, nebūtinai saldumynais, nuoširdžiai pagirti.

Žaidimai padeda mokytis, kadangi pagerėja vaikų gebėjimai išlaikyti dėmesį ir susikaupti ilgesniam laikui, lavėja pastabumas, reakcija, kūrybiškumas ir vizualizacija. Bendras žaidimas yra vienas iš būdų pasakyti, kad Jūs mylite savo vaiką ir kad Jums gera leisti laiką kartu.

Parengė Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos psichologė Violeta Sabanskienė